

vuestra alma en lo que se dice *hacer fortuna*. Sócrates, Platón, Aristóteles, San Pablo están conformes repitiendo con la mayor energía que ganar dinero es una ocupación degradante, y cuanto más se estima la riqueza, menos se estima la propia persona.

Confiad, pues, únicamente en vuestro mérito intelectual y moral: en definitiva, acaba el valor de las cosas abriéndose camino, y no habrá duque, ni millonario que se alabe de seros superior.

(Continuará.)

LO SACH DE TERRA

(RONDALLA ORIENTAL)

En lo temps de la picor y en terras orientals, regnava un rey que 's distingia per la rectitut de consciencia, pel seu bon gust en materies de arts y per que li agradava viure ab totes las comoditats possibles.

Esdevingué que anant á passar les temporades de calor en una de ses propietats de la vora de la ciutat, se fixá en lo bonich punt de vista que aquella tindria tirant á terra un edifici proper de la propietat reyal y que tament era un destorb pera satisfacer los desitjos del Rey.

Pero aquest, com era de consciencia, volgué que abans se complís ab la ley. Per açó un dels Ministres va anar á trobar al amo de la finca, que aleshores n' era una viuda, pera obtindre son consentiment, condició imprescindible segons las lleys d' aquell reyalme. Mes la viuda negá lo permís, y per lo tant, no acceptá la corresponent indemnizació com també era de ley.

—Com voleu que tingui valor—respongué la pobre dona al enviat del Rey—pera vendrem aquesta finca, si es un recort del home meu, la única deixa que d' ell poseheixo y que per res del mon me 'n desfaria. L' home va heretar aquesta propietat dels seus pares, y ja fa algunes centuries que la familia la poseheix. Cap d' ells, mal grat á ses necessitats, ha volgut vendresela. Ja veyeu, donchs, que si jo me la venia tots los passats del meu home no reposarian may més tranquils dintre ses tombes.

—Pero es precis que vos la vengueu; lo nostre Rey ho vol.

—Digau al nostre Rey y senyor—digué la viuda abaixant lo cap en senyal de reveren-

cia—que no hi ha cap ley que m' hi obligui.

—Bona dona—afegí 'l Ministre—oblidau que 'l nostre Rey tot ho pot? Sa voluntat es ley, y una pobre viuda es molt poca cosa pera oposarse á sa voluntat sobirana. Are tingueuho entés. Lo que no haveu fet de bon grat haureu de ferho per força, y á més á mes que haventho de fer á la força no vos donarem ni nna malla.

—Y be—tartamudejá la viuda, sanglotant y ab las llágrimes que li amaraven lo rostre, redressantse tot lo que podia—y be, digau al senyor Rey que jo la finca no me la vench; no hi ha cap ley que m' obligui á ferho; si la vol, que me la prengui.

Y aixis lo Rey ho va fer. Després enviá 'l arquitecte y una bona colla de mestres de cases pera començar l' enderrocament de la casa de la pobre viuda. Quan aquesta vegé al Rey y á tota aquella pila de gent que anavan á començar la tasca, agafá l' ase, li posá la sarria, hi colocá quatre trastos, doná la mà al seu baylet que feya 'l rampell, y plorant abandoná aquell lloch.

No havien pas caminat molt quan en una giragonsa del cami, se toparen ab lo Governador d' aquella provincia. Era un home que tenia fama de ser un sabi, d' una honradés á tota prova, aymant del seu Rey, com del poble que governava. De llunyanes terras comparexia gent pera consultarlo. Sos concells erant molt desitjats y seguits per tothom. Lo mateix Rey li tenia un carinyo boig y feya molt cas de lo que aquell home li deya.

Lo Governador al veure aquella pobre dona plorant y mitj desesperantse, no pogué menys de condolirsen, y atantsantshi, li digué:

—¿Y donchs, bona dona, qué teniu?

La viuda li explicá de pe-a-pa tot lo que li passava.

Lo Governador se remaná 'l casquet que portava al cap, s' arreglá y desarreglá la blanca barba, que be podem dir adornava aquell rostre pàlit, pero noble y expressiu, y desarreglant l' ample y magestuós front, acabá per dir á la viuda desconsolada:—Veniu ab mi, bona dona. Veyám si hi posaré un pedaç.

Y Governador, dona, baylet y ase s' encaminaren dret á la finca de la viuda. Caminavan pero sense dirse una paraula. La viuda guiava la comitiva y de tant en tant tocava al animal, que afanyós s' entretenia menjantse les herbes de la margenada. Lo baylet cama así, cama allá, no tenia prou ulls pera contemplar, com contemplava mitj sorprés y boca badat les vestidures d' aquell sabi home, qui mastegantse lo bigoti, lo cap coto, y tot distret, parexia com que rumiés la mostra.